

// NOTAT

Til: Det kongelige Kunnskapsdepartement v/ saksbehandler Christian Kolstad
Sendes pr. e-post: postmottak@kd.dep.no

Fra: NAV Hjelpemiddelsentraler og spesialenheter
Saksbehandler: Lise Fjeldvik // NAV Hjelpemidler og tilrettelegging og SIKTE

Saksnummer: 07/21389
Dato: 10.12.07

Høring - forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven, § 2- 6, tegnspråk.

Arbeids- og velferdsdirektoratet (NAV) har ikke mottatt forslaget til endring i opplæringsloven og privatskoleloven til høring. Vi ønsker likevel å gi et innspill i forhold til hjemling av opplæringsrettigheter til personer som er avhengig av alternativ eller supplerende kommunikasjon. Dette er en viktig brukergruppe av NAVs hjelpemiddelformidlingssystem.

Personer som ikke selv kan bruke talespråket, har rett til tekniske hjelpemidler via folketrygdloven. Det finnes hjelpemidler som kan gi denne målgruppen mulighet til å utvikle grunnleggende kommunikasjonsferdigheter og dermed få mulighet til utdanning. Avansert kommunikasjonsutstyr blir formidlet gjennom NAV Hjelpemiddelsentraler og spesialenheter. For at intensjonene om likestilling og deltakelse i samfunnet skal oppfylles, krever det imidlertid i tillegg en innsats knyttet til rettigheter og kompetanse i skolesystemet. Å benytte avansert kommunikasjonsutstyr i skolesituasjonen, er for denne målgruppen nødvendig for faglig tilegnelse og læring (jmf. læreplanverket i Kunnskapsløftet, s. 39). For å oppnå de fem grunnleggende ferdighetene knyttet til kompetansemålene i læreplanene (dvs. å kunne uttrykke seg muntlig, skriftlig, lese, regne og bruke digitale verktøy), kreves det spesiell tilrettelegging for denne målgruppen - på samme måte som ved tegnspråkopplæring for døve og hørselshemmede.

Norge har i år underskrevet FN-konvensjonen om likestilling for personer med redusert funksjonsevne. I FN konvensjonen likestilles tegnspråk med alternativ og supplerende kommunikasjon. I ratifikasjonsarbeidet blir det derfor viktig å hjemle rettighetene til denne målgruppen, og her står opplæringsloven sentralt. I dag er situasjonen slik at målgruppen har rettigheter knyttet til selve hjelpemidlene, men mangler rettigheter knyttet til opplæring og bruk av disse hjelpemidlene i sin utdanning. Slike rettigheter bør hjemles i Opplæringsloven.

NAV Hjelpemiddelsentraler og spesialenheter bidrar gjerne med ytterligere kunnskap om situasjonen for personer som benytter hjelpemidler for alternativ og supplerende kommunikasjon.